

EL CARNAVAL

LA FESTA

Es tracta d'una festa pagana prèvia al temps de recolliment i privacions que després vindrà amb la Quaresma. El Carnaval és una celebració que pertany al culte lunar. Per aquest motiu, és una festa mòbil. Aquesta s'ha d'emmarcar dins un cicle sencer amb sentit propi, el cicle que precedeix la Quaresma. Per tal de situar el Carnaval en el calendari, hem de buscar la primera lluna plena posterior a l'equinocci de primavera, el 20 de març. El diumenge següent és Diumenge de Pasqua i el diumenge de la setmana anterior és Diumenge de Rams. A partir d'aquest últim comptem quaranta dies enrere i tenim el Dimecres de Cendra, el primer dia de Quaresma i últim de Carnaval. Així, doncs, Dimecres de Cendra es mourà entre el dia 4 de febrer i el 10 de març, mentre que el Dijous Gras ho farà entre el 29 de gener i el 4 de març.

Actualment el Carnaval s'ha convertit en una festa popular de caràcter lúdic. On tota aquesta llibertat extrema prèvia al temps de quaresma agafa forma en un sol individu, en carnestoltes, qui és el Rei del Carnaval.

EL CALENDARI

Dijous gras

És el tret de sortida del Carnaval, i se'l coneix popularment com el dia de la truita, perquè s'acostuma a menjar truita amb botifarra d'ou. Originalment, la qüestió era atipar-se d'aliments greixosos, normalment en una sortida al camp, per preparar-se per a l'abstinència de la Quaresma.

A l'escola és típic fer aquesta sortida i anar a passar el matí a la platja de la Barquera o bé a la Platja Llarga. Antigament la trobada es feia al bosc de Berà.

Divendres de Carnestoltes

Arriba Sa Majestat Carnestoltes, que llegeix un sermó ironitzant sobre els problemes i les autoritats del poble i convidant a la gresca desenfrenada.

Els ciutadans el reben disfressats i organitzen una cercavila per a donar-li la benvinguda. A Roda de Berà que arriba el dissabte, és el dia dedicat a les rues amb una desfilada pels carrers del poble. Hi participen grans i petits i es fa al vespre.

El diumenge a la tarda és el dia dedicat a la rua i festa dels petits.

·De dissabte a dimarts de Carnestoltes.

S'hi celebren els balls de màscares i disfresses i les famoses comparses arreu de Catalunya.

ELS ELEMENTS DE LA FESTA

·Sa Majestat Carnestoltes.

Aquest personatge, que representa el Carnaval, neix a Catalunya el segle XVII. Al principi, era només un ninot de palla que construïen els pagesos i que penjaven al paller fins el dimecres de cendra, quan el cremaven com a símbol de la fi del Carnaval. Amb el temps, i possiblement gràcies a l'auge d'aquesta festa a Barcelona, aquest personatge es va convertir en el Rei de la Gresca, al voltant de qual es van organitzar un seguit d'actes:

'arribada, el sermó, la presidència de les festes, el judici, la malaltia, la mort i el testament.

LES DISFRESSES

Permeten canviar d'identitat i restar en l'anonimat, amb la qual cosa es poden fer totes les bogeries inimaginables a cara descoberta.

LA MÀSCARA

Constitueix la part més important -i a vegades única- de la disfressa perquè és la que amaga el rostre.

LA COMPARSA

Es tracta d'una disfressa col·lectiva, en la qual tots els que la formen trien un motiu i cada un d'ells és un dels personatges.

LA RUA

Parteix d'una passejada informal de tots els disfressats, en espera de l'inici del ball, que poc a poc s'ha anat convertint en un dels espectacles més importants de Carnestoltes. El dia de la rua, tradicionalment, és el diumenge.

EL BALL DE MÀSCARES

És, amb la rua, la manifestació més viva de la festa. Originalment, es cantaven i ballaven cançons poca-soltes carregades de sàtira.

Fonts:

-A. Gimeno. L'abat dels boigs. Barcelona: Graó, 1988
I. Gimeno. Festes i tradicions de Catalunya. Barcelona: Edicions Cap Roig, 1991

-Viquipèdia